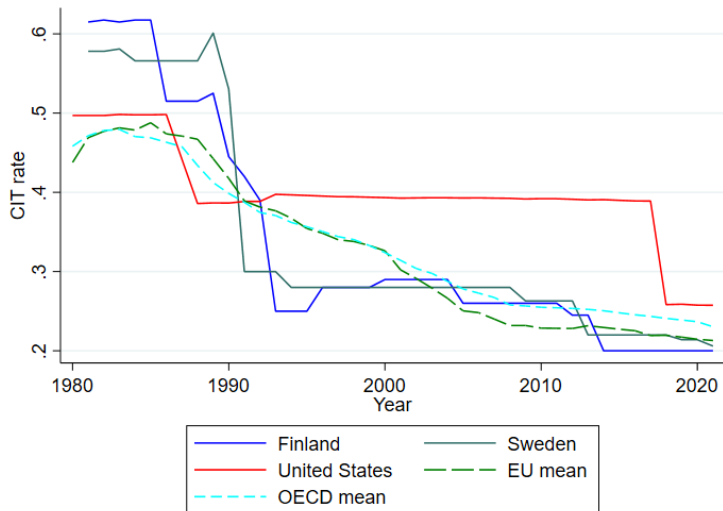

Suomalaisten yritysten efektiiviset veroasteet: kehitys ja vaihtelevuus

Mikko Vanhala & Marika Viertola

Vero-oikeuden tutkimuksen päivä, Tampere
16.5.2025

Yhteisöveroasteet laskeneet kansainvälisesti

Entä yritysten efektiiviset veroasteet?

Efektiivinen veroaste

Tosiasiassa maksetut yhteisöverot suhteessa yrityksen tulokseen.

Entä yritysten efektiiviset veroasteet?

Efektiivinen veroaste

Tosiasiassa maksetut yhteisöverot suhteessa yrityksen tulokseen.

- Tärkeä mittari, sillä kerätty yhteisöverotuotto suoraan yhteydessä efektiiviseen veroasteeseen
- Vastaava laskeva trendi efektiivisissä veroasteissa dokumentoitu kirjallisuudessa, erityisesti Yhdysvalloissa
- Hyödynnämme yhteisöverotus- sekä tilinpäätösaineistoja tutkiaksemme suomalaisten yritysten efektiivisten veroasteiden kehitystä ja vaihtelevuutta vuosina 2000-2015

Efektiivinen veroaste $\neq$ lakisääteinen yhteisöveroaste

$$\text{Efektiivinen veroaste (ETR)} = \frac{\text{Maksetut yhteisöverot}}{\text{Voitot ennen veroja}}$$

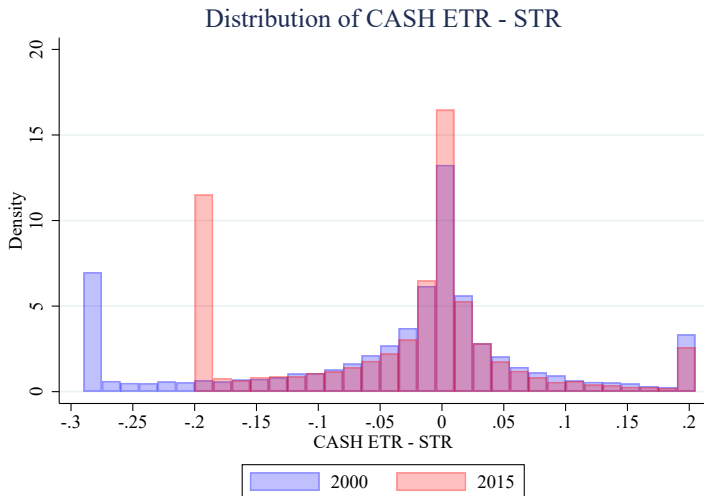
⇒ Miksi tämä ei ole yhtä suuri kuin yhteisöveroaste?

- Kirjanpidon ja verotuksen erot (esim. tappioiden vähentäminen, korotetut poistot, tki-vähennykset)
→ havaitaan yhteisöveroaineistosta
- Verojen välttely/(aggressiivinen) verosuunnittelu
 - Verotettavan tuloksen minimointi käyttäen hyväksi esimerkiksi konsernin sisäisiä transaktioita ja rahoitusjärjestelyitä
→ ei voida havaita

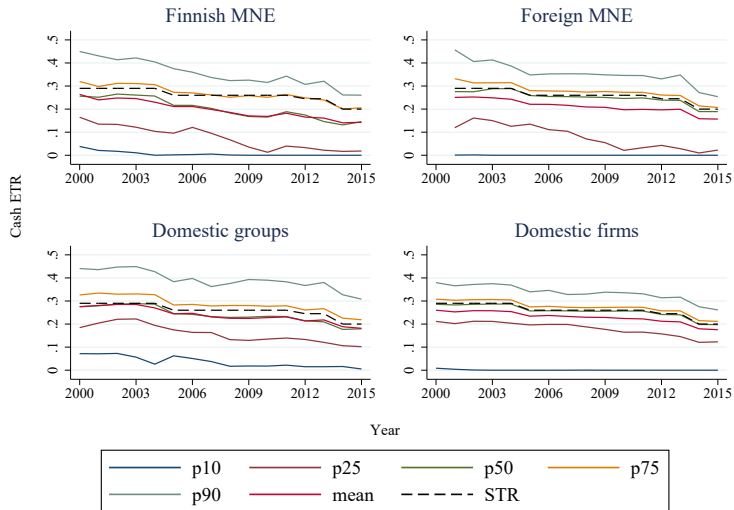
⇒ Kun kontrolloidaan havaitut kirjanpidon ja verotuksen erot, efektiivisen ja lakisääteisen yhteisöveroasteen välisen eron voidaan olettaa tulevan pääosin verojen välttelystä

- Käytämme YRTTI-aineistoa vuosilta 2000-2015, joka sisältää yhteisöverolomakkeet Suomessa toimivilta yrityksiltä
 - Yhdistämme verotustiedot Tilastokeskuksen yritystason tilinpäätöstietoihin sekä konserniaineistoihin, jotka sisältävät tietoja mm. konsernin rakenteesta
 - Lisäksi hyödynnämme lisäanalyyseissä Tilastokeskuksen Suomalaiset tytäryhtiöt ulkomailla -aineistoa vuosilta 2007-2015, joka kuvaa tytäryhtiöiden sijoittumista sekä sisältää joitakin taloudellisia indikaattoreita
- Aggregoimme havainnot konsernitasolle, eli Suomessa sijaitseva osaa konsernista käsitellään yhtenä yrityksenä
- Pääanalyysien otos sisältää:
 - Yritykset, joiden keskimääräinen liikevaihto on yli 1 milj. €
 - Havainnot, joissa efektiivinen veroaste 0 ja 1 välillä
 - Havainnot, joissa kirjanpidon tulos on positiivinen

Suurin osa efektiivisistä veroasteista on hyvin lähellä lakisääteistä veroastetta

Efektiivisten veroasteiden kehitys yli ajan ryhmittäin

Ajamme regression

$$ETR_{it} = \alpha_0 + \beta_1 Trendi_t + X'_{it}\theta + X'_t\mu + \alpha_i + \gamma_s + \epsilon_{it},$$

jossa ETR_{it} on yrityksen i efektiivinen veroaste vuonna t .

- $Trendi_t$ on $t - 2000$, joka kuvastaa ETR:n kehitystä yli ajan
- X'_{it} sisältää yritystason kontrollimuuttujia
 - Yrityksen ominaisuudet: varat, kokonaispääoman tuottoaste, voiton ennen veroja kasvu, velan suhde omaan pääomaan, maksetut osingot
 - Kirjanpidon ja verotuksen erot: mm. sisäiset nettokorkomenot, tutkimus- ja kehitysmenot, konserniavustus, poistoero
- X'_t sisältää verotusympäristön kontrollimuuttujia, kuten yhteisöveroasteen
- α_i yrityksen kiinteä vaikutus ja γ_s toimialan kiinteä vaikutus

Päätulokset

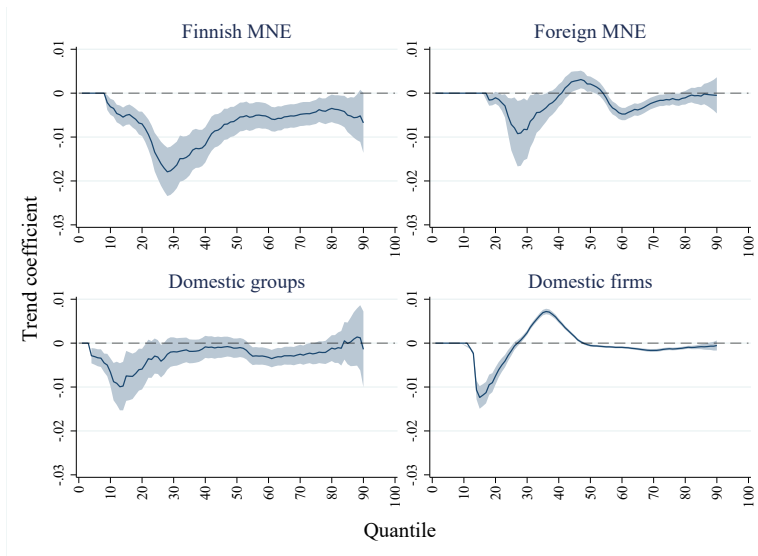
	Kaikki	Suomalainen monikansallinen	Ulkomainen monikansallinen	Kotimainen konserni	Kotimainen yritys
Trendi	-0.0011***	-0.0078***	-0.00162*	-0.00187	-0.00058**
STR	0.645***	0.267***	0.581***	0.715***	0.673***
Kontrollit	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä
Havainnot	190975	6723	13325	10880	159192

* , ** ja *** kuvastavat tilastollista merkitsevyyttä 10%:n, 5%:n ja 1%:n merkitsevyystasoilla.

- Laskeva efektiivinen veroaste (-0.11 prosenttiyksikköä vuosittain)
 - $\Rightarrow$ lasku suurempi suomalaisilla monikansallisilla (-0.78)
 - Myös muilla ryhmillä negatiivinen, mutta pienempi ja/tai ei tilastollisesti merkitsevä
- Yhteisöveroasteen (STR) vaikutus efektiiviseen veroasteeseen suurempi kotimaisilla konserneilla/yrityksillä, kuin monikansallisilla

- **Tappioiden vähentämisen vaikutus:** negatiivinen trendi katoaa täydellä otoksella (mutta ei pelkillä konserneilla), kun sisällytetään vain yritykset, jotka eivät tee tappiota otoksen aikana → tappiot selittävät erityisesti kotimaisten yritysten negatiivista trendiä
 - Korostaa tappioiden vähennysoikeuden huomioimisen tärkeyttä tarkasteltaessa efektiivisiä veroasteita erityisesti erillisyrityksillä
 - Konsernit voivat tasata tappioitaan jo kyseisen periodin aikana
- Trendikuvaajista nähtiin, että erityisesti jakauman alaosassa olevat efektiiviset veroasteet ovat laskeneet
 - Tämän vuoksi katsomme vielä erikseen trendin kehitystä efektiivisen veroasteen jakauman mukaan
 - Trendi estimoidaan jokaiselle kvantiilille ja piirretään luottamusvälin kanssa

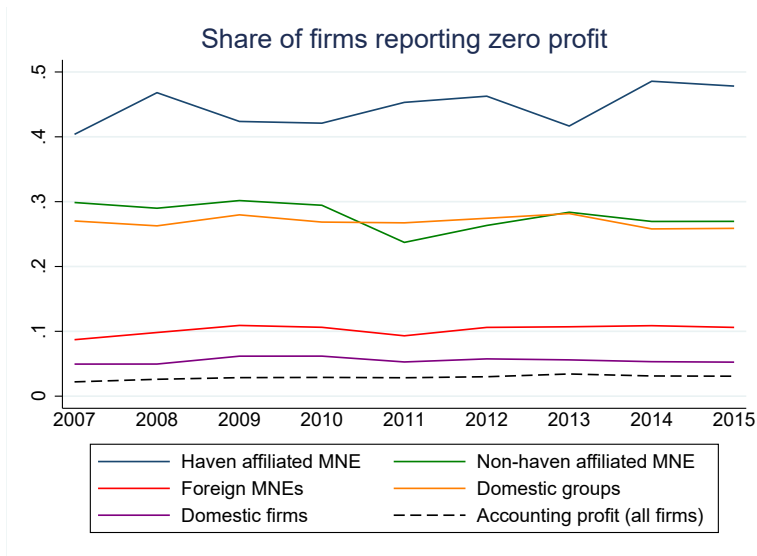
Trendit: ehdoton kvantiiliregressio

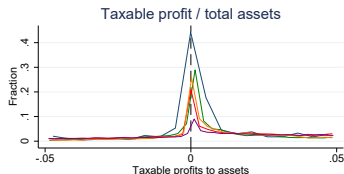
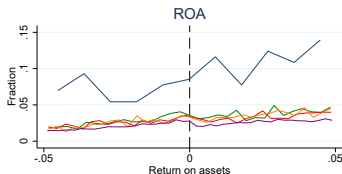
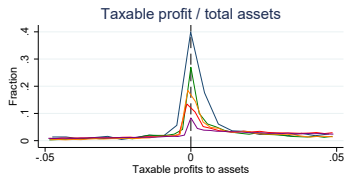
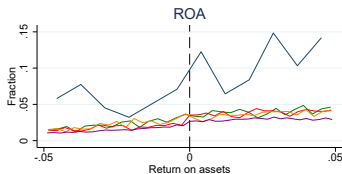
Robustisuustarkastelut ja tutkimuksen rajoitteet

- Havaitsemme monikansallisista konserneista vain Suomessa verotettavan tuloksen
 - Lisäanalyysit OFATS-aineiston tietoja hyödyntäen
- Nolla- ja negatiivista tulosta tekevät havainnot eivät sisälly pääanalyyseihin
 - Nollatuloksen raportoimisen voidaan nähdä myös indikoivan aggressiivisesta verosuunnittelusta
 - Kuvailevaa analyysia yritysten todennäköisyydestä raportoida voitot lähellä nollaa

Osuus yrityksistä, jotka raportoivat nollatuloksen

Kasautumista nollaan verotettavassa tuloksessa

Loppupäätelmät

- Dokumentoimme laskevan trendin efektiivisissä veroasteissa sekä monikansallisilla että kotimaisilla yrityksillä
- Laskeva trendi on suurempi monikansallisilla konserneilla
- Erityisesti kotimaisilla erillisyrityksillä laskeva trendi selittyy enemmän tappioiden vähennysoikeudella kuin aggressiivisella verosuunnittelulla
- Konserneilla puolestaan laskeva trendi säilyy vaikka rajattaisiin vain voitollisiin yrityksiin
- Suomalaiset monikansalliset konsernit, erityisesti ne, joilla on tytäryhtiöitä veroparatiiseissa, raportoivat todennäköisemmin verotettavan tuloksen joka on lähellä nollaa

Loppupäätelmät

- Dokumentoimme laskevan trendin efektiivisissä veroasteissa sekä monikansallisilla että kotimaisilla yrityksillä
- Laskeva trendi on suurempi monikansallisilla konserneilla
- Erityisesti kotimaisilla erillisyrityksillä laskeva trendi selittyy enemmän tappioiden vähennysoikeudella kuin aggressiivisella verosuunnittelulla
- Konserneilla puolestaan laskeva trendi säilyy vaikka rajattaisiin vain voitollisiin yrityksiin
- Suomalaiset monikansalliset konsernit, erityisesti ne, joilla on tytäryhtiöitä veroparatiiseissa, raportoivat todennäköisemmin verotettavan tuloksen joka on lähellä nollaa

Kiitos! S-posti: marika.viertola@vatt.fi